

Sygn. akt IV KO 124/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **M.G.**

oskarżonego o czyn z art. 115 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2019 r.

wniosku Sądu Rejonowego w D.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w D. postanowieniem z dnia 3 października 2019 r., sygn. akt II K (...), na podstawie art. 37 k.p.k. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy M.G., oskarżonego o czyn z art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wskazał, że akt oskarżenia w tej sprawie wpłynął do Sądu Rejonowego w W., a na wniosek tego Sądu Sąd Okręgowy w W. na podstawie art. 36 k.p.k. przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w D.. Decyzja ta nie była jednak prawidłowa, bowiem na podstawie upoważnienia zawartego art. 123 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych Minister Sprawiedliwości w dniu 16 października 2002 r. wydał rozporządzenie w sprawie wyznaczenia sądów

rejonowych rozpoznających sprawy o przestępstwa wynikające z prawa autorskiego i praw pokrewnych (Dz. U. Nr 180, poz. 1510 ze zm.). Zgodnie z § 1 rozporządzenia sprawy o przestępstwa określone w art. 115-119 ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych są rozpoznawane przez sądy rejonowe w miastach będących siedzibami sądów okręgowych. Takim sądem nie jest Sąd Rejonowy w D., zatem przy zastosowaniu przepisu art. 36 k.p.k. w grę wchodziło przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R., bądź Sądowi Rejonowemu w T., również znajdującym się blisko miejsca zamieszkania świadków. Zdaniem Sądu Rejonowego w D., dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga, by proces w sprawie M.G. został przeprowadzony przez sąd wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości do rozpoznawania spraw o takie przestępstwo, które zostało mu zarzucone, właściwy miejscowo, bądź też położony blisko miejsca zamieszkania większości osób podlegających wezwaniu na rozprawę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w D. nie zasługuje na uwzględnienie. Z orzeczeń wydawanych przez najwyższą instancję sądowych na gruncie art. 37 k.p.k. wynika, że przepis ten ma charakter wyjątkowy i ma zastosowanie zazwyczaj w wypadkach, gdy zagrożona jest swoboda orzekania w sądzie miejscowo właściwym, zostanie stwierdzone, że w racjonalnym odbiorze opinii społecznej brak jest warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w tym sądzie, względnie gdy stan zdrowia oskarżonego uniemożliwia mu stawienie się w sądzie miejscowo właściwym. Zdecydowanie jest jednak odrzucana możliwość weryfikowania przy użyciu wspomnianego przepisu orzeczenia wydanego przez sąd w trybie art. 36 k.p.k., bowiem byłoby to równoznaczne z przeprowadzeniem nieprzewidzianej przez ustawę kontroli orzeczenia wydanego na podstawie art. 36 k.p.k. i stanowiło obejście zarówno dyspozycji tego przepisu, jak i art. 37 k.p.k. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 maja 2006 r., II KO 21/06; z dnia 28 marca 2008 r., II KO 13/08; z dnia 15 kwietnia 2010 r., IV KO 46/10; z dnia 12 kwietnia 2011 r., II KO 21/11; z dnia 9 lipca 2013 r., II KO 41/13; z dnia 8 sierpnia 2013 r., III KO 55/13; z dnia 30 stycznia 2014 r., II KO 86/13; z dnia 16 listopada 2015 r., II KO 58/15), Tymczasem jest widoczne, że u podłoża wystąpienia Sądu Rejonowego w D. leży dostrzeżenie

nieprawidłowości orzeczenia wydanego przez Sąd Okręgowy w W. na podstawie art. 36 k.p.k. i dążenie do poddania go kontroli Sądu Najwyższego, który miałby wspomnianą nieprawidłowość naprawić. Jak jednak zaznaczono, nie jest rzeczą najwyższej instancji sądowej korygowanie w oparciu o art. 37 k.p.k. orzeczeń sądów powszechnych w przedmiocie właściwości, w tym właściwości z delegacji. Odnosi się to również do sytuacji, gdy sąd przekazujący sprawę na podstawie art. 36 k.p.k., pominął uregulowanie zawarte we wspomnianym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2002 r. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2017 r., IV KO 103/16). Dodatkowo można zauważyć, że rozpoznanie sprawy przez sąd rejonowy inny niż wskazany w tym rozporządzeniu nie prowadzi do zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2002 r., V KKN 323/01; wyrok tego Sądu z dnia 4 stycznia 2006 r., V KK 263/05) oraz że postanowienie wydane w trybie art. 36 k.p.k. nie stwarza niewzruszalnego stanu prawnego w odniesieniu do kwestii właściwości miejscowej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 września 2006 r., II KO 51/06; z dnia 24 czerwca 2010 r., II KO 36/10; wyrok tego Sądu z dnia 23 maja 2013 r., III KK 123/13), zatem nie jest wykluczona inicjatywa Sądu Rejonowego w D. zmierzająca do przekazania sprawy sądowi znajdującemu się w katalogu sądów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wyznaczenia sądów rejonowych rozpoznających sprawy o przestępstwa wynikające z prawa autorskiego i praw pokrewnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

as